

КАРПАТСКА РУСЬ

KARPATSKA RUS'

Ч.7 АЛЛЕНТАУН Н-ДЖ.11-ГО АПРЕЛЯ 2003, ALLENTOWN NJ.APRIL 11,2003,VOL.LXXXVI,NO.7

"ПАМ'ЯТ СИЛНІЙША ЗА СМЕРТЬ"

ПЕТРО ТРОХАНОВСЬКИЙ

Під такою назвою Бахальний осередок православної культури "Елпіс" у Горлицях підготував проект, метою якого є інвентаризація та ремонт лемківських цмонтерів. Завдяки фінансовій підтримці Фондації ім. Ст.Баторі та Фондацією допомоги селу у 2002 р. цвинтар у Радоціні вдалося відремонтувати та почати інвентаризацію інших цмонтерів.

У зв'язку з цим заходом появилася книжечка "Inwentaryzacja lemkowski cmentarzy w nieistniejących wsłach na terenie gminy Sekowa, czel: Banica, Długie, Lipna". Редактор видання о. Роман Дубець, який надіється, що завдяки цьому виданню знайдеться більше інституцій та осіб, яким небайдужа доля пам'ятоківих і цінних місць вічного спочинку наших предків, рештки бо осталих пам'ятоків становлять амятки сакральної камяної архітектури.

Книжечка тим вартісна, що знайомит читача з історією хреста, монтованого в надмогильні пам'ятники та інскрипціями. Найстарішим хрестом на цвинтарях, які вже охоплені інвентаризацією, є залізний хрест з 1826 р. в селі Довге.

Про село Баницю перша замітка збереглася з 1629 р. Баниця була королівським селом, розташованим на східному кінці Маластівської Магури.

У 1785 р. тут мешкало 163 особи. У 1928 р. половина села повернулася до православ'я і побудувала свою святиню. У 1945-47 рр. всіх виселено. Гнес на місці неіснуючого села знаходяться тільки три надгробні пам'ятники. У 90-х роках цмонтер був проданий приватній особі. Під час інвентаризації зроблено знімки усіх амятоків та накреслено його розміри, що подається у книжці.

Село Довге, про яке перша згадка є з 1541р., також не існує. У 1928 р. жителі перейшли на православ'я. Огороджений цмонтер є в руках Державної скарбниці. Біля 300 м од нього на схід стояла дерев'яна греко-католицька церква св. Дмитрія з 1750 р.

Подібна історія села і цмонтер'я в Липній. У 1785 р. жило тут 175 греко-католиків, церкву збудовано в 1825 р. Мешканці-118- повернули до Православної церкви і біля цмонтер'я збудували свій Божий Дім.

"Наше слово № 24, 15.06.03р."

"Тылич" ци "Телич"?

*Король же б'яшетъ поіхаль в Угры.
И угони его Борисъ у Телича.*

„Галицко-волинська літопис“, під 1262 р.

Во вшитких польськомовних наукових і популярних опрацюваннях згідні стрічат ся погляд, што назва містечка Тылич на західній Лемковині походить од назвиска "Тыліці", яке носил краківській біскуп Пйотр. Він то, в 1612 році, 26 червця в Бодзентині выставил привілегію на льокацію міста. І жебы одраз пояснити – чом то локаційну привілегію выставлял краківській біскуп, припомнути треба з авторского обов'язку історичні факты односячы ся до мушыньского староства, званого тіж „ключом мушыньским“, „кресом“, „біскупьом державом“, а коли ходит о пануючы в -ним автономічны адміністраційно-супільно-політычны порядки, і - „державом в державі“.

Мушыньське староство, „власніст“ краківських біскупів, в такій автономічній формі існувало з надань польських владарів од XIII/XIV столітя до 1772 рока, то значыт до часу влучыня полудньовой части І Річпосполитой до Австрії (дотычні західньої Лемковини, Спиша, в тым і Мушыны

стало ся то уж в 1769 році, единакож без „правных“ усанкціонувань). Тоту отвераючу границу часу окріслил ем вступні шыроко – на XIII/XIV столітя, бо акт остаточного наданя Мушыны краківським біскупам через Ягайлу в 1391 році попередили інчы такы пробы (перша ныбы в 1288 році), не дост ясно історичні высвітлены, будучы предметом спорів самых польських дошлідників. Нас тот проблем, як обічний, в даным дописі менше інтересує, не будеме тыж затримувати ся над ним. Підкріслити лем треба Ягайлів акт з 1391 рока (од коли то мож властиві бесідувати о мушыньским старостві во спомненым выжше автономічным понятю), акт оног ег'зекутора латиньских „прав“ на цілій галицко-руській просторі, звернути увагу на тот факт, што – Ягайло утверджуочы латиньство передовшыткым в головных осередках – Львові і Перемышли, не забыл і о далеком предполю – Лемковині. Ясликскій ключ дарував перемышльским

Продовженя на ст.3

ТАЛЕРГОФСКИЙ ДЕНЬ

Просиме всіх наших читателів вшанувати память жертв, што

погибли в концлагері "ТАЛЕРГОФ"

СЛУЖБА БОЖА ОТБУДЕСЯ 3-ГО АВГУСТА 2003 РОКУ 08:30 РАНО В

РУССКИЙ ПРАВОСЛАВНОЙ ЦЕРКВИ СВ. ПЕТРА І ПАВЛА

The corner of THIRD & MONROE STREETS

PASSAIC, NEW JERSEY

З початком Першой Сьвітової войны Австро-Угорски офіційны власти заключили

в концлагер "ТАЛЕРГОФ" без всяких на то причин багато наших лідеров, котры там і померли або були вбиті.

ВШАНУЕМО ІХ СЬВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ!

Теодор Докля

НАША ГРОМАДА

(Минуле сел: Ясунка, Крива и Баниця на Лемковині)

Продовження з газети КР № 6 2003 р.

БАНИЦЯ

Част III

Продовження бесіди з Николаєм Васенко - перепечатано з газети "Карпатська Русь" на просьбу того найстаршого віком емігранта з Баниці. (Лютий 1968).

- Я того року піду з 5-том групом Лемко-Союза до Старого Краю, та што бы сте хотіли передати свому селу?

- Село мое Баниця, повіт Горлиці, на Лемковин. А передати, ци хочу дашто, то передайте той землі низкий поклон от ей старшого сына, штобы наши люде могли собі жити в спокою, як сами хотят и знають. и як підете там, то ціле село моеобоймийте го и притульте близко ку своим грудям. Я вам даю на то повне право!...

При виході з його дому я розсмотрілся доокола, де я увіділ велику чистоту и одчул приемну теплоту. А Васенко ищы довожыл: "Придте ту заран, я мам много доброй одежы, то най бы дашто зужыл".

Я выпол з його дому и подумал собі: Який то прекрасний человек! Який то прекрасны рокы! Ци мы лемкы не повинни быти горды на таких наших людей? Я подумал собі, штобы такы золоты старикы довго, а довго жыли, а мы молодшы, штобы зме дачого доброго од них научылися!

14-го вересня 1968 року Николаю Васенко минуло 96 років. Наш народ привитал його з множеством листів и телеграм.

Стефан Кичура."

То ест вшыткы, што ем міг написати за Баницю и ей мешканців, але если дашто бы было проминене, то вірю, же баничане ся одозвут и додадут, штобы поповнити історію іх села.

На закінчяня хочу перепросити, если бы-м дашто написал кус за остро або критично. Я старался писати так, як я даны факты переживал або чул іх од баничанів, лем не знам ци мі ся в ваших очах тото удало? Прагну тіж зложыти всім баничанам на еміграції и на выгнаню сердечны пожелания, а передовсім пожелания доброго здоровья и повороту охочых на свою прадідовску землю з выгнаня, з переселеня и еміграції. Дай Вам Боже вшыткого найліпшого!

КРИВА

Част IV.

Так як и попередни села, так и село Крива не посідат писаной історії, лем дашто заховалося з переказів. Само село приняло свою назву "Крива" од свого крутого (кривого) положыня. Річка кривянска бере початок з ясунского Верха и через Млакы закрутамы робит зворот на 180 стопнів, вертат до Ясункы попід Обшар, де на Млинисках лучытця з Ясунком и разом плынут до Волівце. Село Крива было, як на нашы гористы терены, дуже рівне, лем же підмокле и з того поводу часто на ниспых місцях плоды рольны вымакали, а луку давали недобре сіно т.зв сивицю, но и мало было там дерев овочевых, як черешні и др. Крива граничыт з Ясунком, Баницьом, Вірхньом и Лугом. Жыло там понад 200 людей, котры посідали понад 400 гектарів землі (в тім поля управны, луку, лісы и пасвиска). Жыли там такы фамелії: Урда Иван и Василько Михал в Граничнім, Гыба Митро, Демчар Семан, Гілета Иван, Кицей Яцко, Быбель Гриц, Урда Фецко, Слота, Спак Фецко, Гілета Иван, Быбель Демко, Мигалик Фецко, Демчар Митро, Кицей Василь, Гайдукевич Володимир (священник), Быбель Мария, Быбель Митро, Федорко, Абись (жыд-кравец), Канішак Митро, Урда Михал, Урда Иван, Урда Митро, Быбель Мария, Кобан Андрей, Сокрыра Фецко, Тхір Михал, Малик Анна, Сивак Петро, Сивак Афтан (цигане), Быбель Михал, Покрещак Иван, Покрещак Миколай, Ваньцко Митро, Быбель Семан, Быбель Андрей, Пыртко Иван, Квочка Гриц, Сиротяк Андрей, Якымик Иван, Кіцвак Юрко и Сивак Сидор (оба цигане).

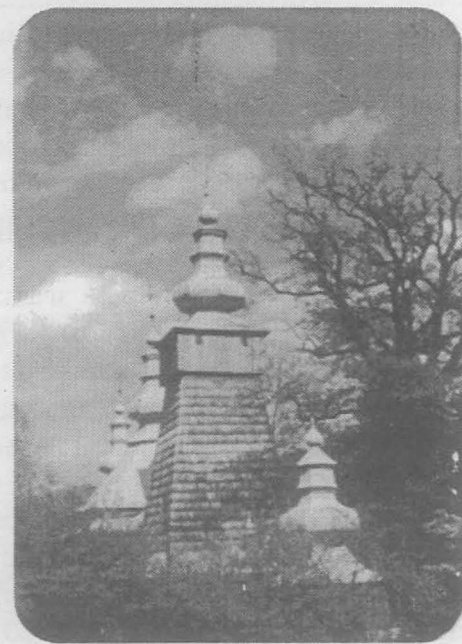
Што до Кривой, то не буду дуже писал, бо зробили тото за мене Урда Петро и Антося Мигалик, котры прожывають в Канаді, за што ім належытця сердечна подяка. Я лем хочу додати, же села нашы не ріжнилися собом дуже, бо вшыткы три села належали до одной громады и до одной парафії, то ит іх історія, обычаї, занятя и т.п. были праві такы самы, лем назвиска кус інакшы и даякы справы кус ріжнилися, о котрых пишут сами кривяне, повыше wspomнены. Додам лем, же кривяне тіж подібно переживали всьо як и мы з Ясункы и з Баниці. Мають они своїх вчених: учытелями zostали - А. Мигалик, Я.Гайдукевич, Иван Кобан и др., а многы покінчыли даякы іншы

школы або курсы, но и роблят по фабриках и на газдівках. не можу оминути, же з Кривой было много хлопців забраных до бандеровців - аж семох. Лем еден з них, Митро Малик, пішол охотничо, а решта были забраны примусово. Митро Малик и Михал Демчар сут тепер в Америці, Митро Быбель здизертерувал и му полякы подарували кару; но и решта были поіманы и сідили од 12 до 15 років в тяжкых криминалах Польщы.

"Мое село Крива, п.Горлиці перенесло тяжкы часы, так, як и всі другы села на Лемковині. Як я запамятал I Св. войну, то цілий наш народ потерпіл. Не было одного міста ани села на Лемковині, штобы хтоси не был арештуваний. Дуже ся мі памятає штырнадцетий рік, як Австрия выповіла войну Сербії. Потім незадовго послала своїх жандармів, котры терроризували наш нарід.

Так, як колісий давно пастухы пасли стада овец в наших горах, то вовкы нападали и нераз убивали уці, так само Австрия показала ся зо своєю "культуром". Арештувала она більше свідомых наших газдів, котры стояли за свою релігію, народну назву - руский, и котры закладали чытальні під іменом Качковского. За тото австрийске правительство назвало іх шпьюнами и зрадниками державы.

Далій буде.

МАРИЯ КОНОПНИЦКА

В Вельку Пятницю

Так ся мі часом привиджат, о Христе,
Же не там деси, за морьом шумливым,
Лем ту, в нас мал ес дорогу тернисту
І же-с том: нашом проходил ся нивом,
Преберал пальцми по арфі колосів,
Што йойк чловечий несут одголосом.

Же ту, в котрисий з наших хьж, Господи,
Де выгнанцями сходжены пороги,
Была Вечеря, коли-с братям подал
Хліб Свій завітній, посеред тырвогы, –
Жебы враг не знал, жебы не потенул,
Де Твоя Чаша – Кырвю наполнена.

І здае ся мі – тоты сосны нашы,
Тоты березы, розшумлены в поли,
То был, Господи, Твій Сад Гефсиманьскій,
Де-с терпіл душом, де-с ся за нас молил,
І же той нocy на шовковы травы
Не роса сіла, а Твій пот кырвайий.

І здае ся мі, же-с ту был пойманий,
В оковы взятий, битий без пощады...
Бо так мі, Христе, знаеми сут раны
І синці Твої, і катів громады,
І свист ременів, што як ножом ріжут,
Же то не было за морьом, а ближе.

І знам, же в нас лем, на меджы, при пути,
Край заросеной прадавной могылы
Тоты терниска мусіли роснути,
Што ся болесні в Твою главу впили...
Бо жадны інчы терні так не ранят,
Як тоты нашы, свойого хованя.

Знам тіж, Господи, же-с ту деси близко
Під крестом падал на наше стерниско
І Кырвю Своею землю окырвавил,
І образ муку на ній ес оставил...
І смотрю нераз на земдичку чорну,
І ввиджат ся мі Спас Нерукотворний.

І дірю в сьніжній замети, з далека,
З лицьом змученым, з лахом на хырбеті,
Похыленого гу земли чловека,
Котрого велькій крест смертельно гнете...
І знам, же то є Кіринейчык, Христе...
А рещту гмла мі вкрыват, гмла сьніжыста.

І знам, і чую, же Голгофа ту є,
Ту-с был прибитий до креста, Господи!
Бо нигде інде так ся не банує
І такой смерти видіти не годен,
І той жалости нигде не видати,
Котром сполнена рідна наша мати.

І здае ся мі, же ес вырьюк слова
Ту: – „Ілі, Ілі, ліма савахфані!” –
Же ту з рамене звисла Ти голова,
І же-с ту сконал і во ад ес занюс
Надію вельку, котрой долго чекат
Так зимний камін, як серце чловека.

І видит ся мі, же лежыш во гробі,
Што привалений скалю і каміньом,
І же сторожа стьрміє при Тобі...
Але я чекам з туюм і тремтіньом,
Бо знам, Господи... бо ношу надію,
Што внет настане Ден Воскресенія.

З польского перевьюл
Петро Муриянка

Бесіда 2/2003

ПЕТРО ТРОХАНОВСКИИ

„Тылич” ци „Телич”?

Продовженя. Початок на ст.1

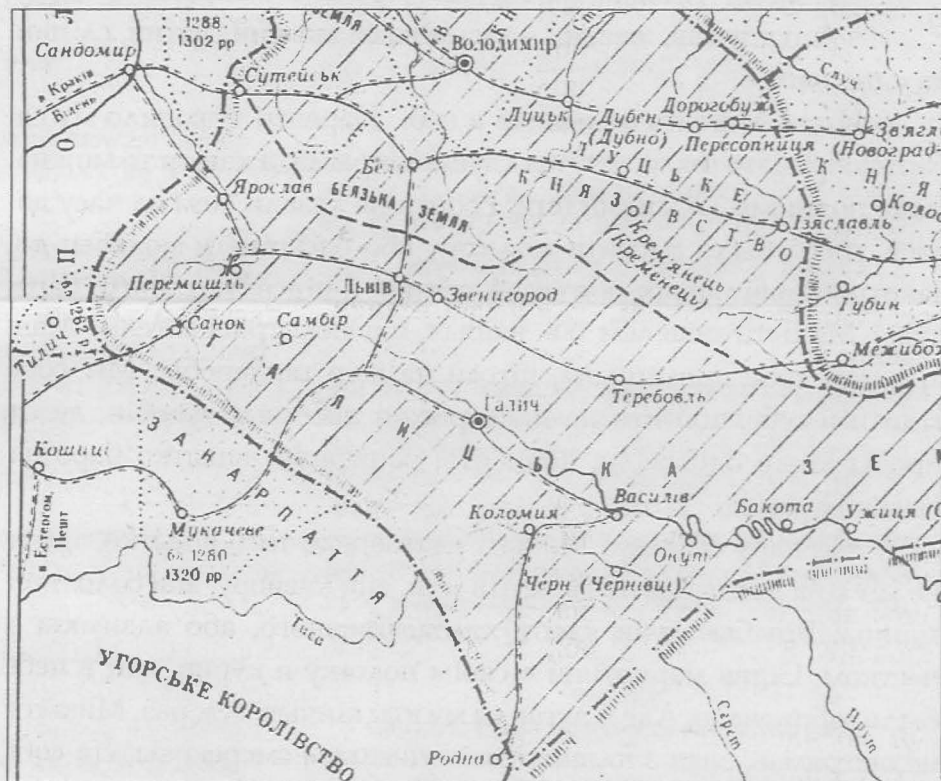
латиньскым біскупам, мушыньскій – краківскым пурпуратам. Было то діяня передумане – утверждувати латиньство в „мурованій Польщы” Казимира Великого (ту припомну нераз наголошуване мною, што льокаційны привілежі выданы через него на нашым Підкарпатю становлят векшыну загального числа льокацій доконаных в цілій Польщы [пор. St.Gawęda, *Rozwój osadnictwa...*]). Особливо міцно позначыл ся на нашій історії мушыньскій ключ, держава краківскых біскупів. Не припадково отже нашла сой она місце акуратні ту. Мож было тот доходовой інтерес зорганізувати, дайме на то, в околицях Жывця, але ту не о сам доходовой інтерес ходило (для ясности додайме што краківскы біскупы мали свої волости і в інчых місцях, але не мали они так особливого правового статусу).

Много выстрадала тотя земличка, а найбарже Телич, старе наше місто (*antiqua civitas* – пор. ниже). Зато же было містом, як всяди – потенцияльним розсадником культуры. Кульмінация тых страдань припала на XVII столітя, на час вводжыня унії. Єдном зо символічных дат є ту 1682 рік, (річницьовий отже в нашій концепції *Лемківскых Річників*), коли то теличанам одобрено іх святиню. Але, беручы до увагы цілий звязаний з ним період – то окрема велика тема.

Не в силі-м днес заняты ся тым, малым лем словом спомну ниже, при навязуваню до окремого джерела, авторской працы.

Што же до основной темы – чым міг быти Телич, яке значыня мати в XIII столітя? Кед літописец підкріслил де Борыс дігонил Данила (ци до него долучыл), мож ся з великым переконаньом додумувати, што Телич не был му обчий. Мало того, не был обчий на дворі Данила. Сьміло мож предвидіти і такой сценарий, же князь Данило з дружинниками акуратні ту ся затримал на одпочынок, на нічліг. І дале – затримал ся в місци, в яком чул ся як в себе дома, яке на одпочынок предвиділ. Інакше бо – як бы мал Борыс знати, де годен стрітити свого князя.

Літерацка фікція Муриянки – речете? Ваше право. Алеж! Так і виділи справу українскы історикы, доручаючы выкріслити мапу, за яком Телич, писаний – правда – в функціонуючій днес формі „Тылич”, належал до Данила, до Галицкой Руси, з адноцацией „бл. 1262 р.”. Не знам які помічничы факты брали під увагу історикы. Та могла то быти аналітычна оціна того часу, часу, в яком каждый рік мінял в деталях дану територіяльну приналежність. Ци лем в деталях? Адже сам Галич, ци Перемышль вчера належал до Данила, гнеска – до Лешка, заран до Андрия угорского. Акуратні „детальні” не вказую того, бо выходило бы то тіж поза рамки піднятой темы. Не мам тіж амбіцій історика, тымбарже „неомыльного” історика. Мойом девізом днес, як і все, є вказати можливости, евентуальности, основаны на фактах, які кличут за собом логіку.

Галицко-волинське князівство в другій половині XIII столітя.

І за том логіком (мойом і приведеным выжше), Данило – овшыим – міг ся остаточні затримати в принагідным місци, але літописец, кед го зафіксувал, не могло то быти місце незнане, невжыте в окріслену сьвідоміст. Най бы то не был Санок, Звенигород ци Дорогічын, але был то – Телич.

Сопоставме тепер роздумваня професионала. Фелікс Кірик в своїй працы о Тыличы (см. література) цінного джерела, яком напевно є „Галицко-волинська літопис” не достерігат, як бы о ним не знал. Бесідує о „недостатку джерельных інформацій”. Повідат што „Діі Містка, забытой осады (...) можемо розсмотрювати выключні в звязку з народинами Мушыны, котрой початкы тыж осяют затемнены з причыны браку джерел.” І ту міцно хтіл бым підкріслити тоты „затемнены початкы”. Затемнены, але в заключных конклюдиях не перешкаджаючы доходити до єдині слушных

(з польской рації стану) правд – о чым дакус пізнійше. А тепер іщы о роздумуванях, які хоц ігноруют невыгідне – лем потверджуют го. Отже Кірик, омовившы коротко справу льокації Мушыны (не достережшы тіж так важной справы, яком є малярскій шлід, найстарше джерело о Мушыні з 1209 рока), повідат: „Stając na gruncie ustalenia, że w obu wspomnianych dokumentach (...) (datowanych na 1364 oraz 1368/9 r.) określenie Nova Civitas miało sens tylko w sytuacji, kiedy w pobliżu istniało jakieś miasto starsze czyli „Antiqua Civitas”, stwierdzić musimy, iż nie Muszy-na była w tamtej okolicy miastem najstarszym. (...) Wszystko przemawia za tym, że owym starszym miastem mogło być tylko Miastko, o którego lokacji nic nie wiadomo (na one „nic nie wiadomo” proszу тыж звернути увагу, очывидні в окрісленым контексті), poza tym, że wyprzedziło Muszynę swoimi początkami.”

Далій буде.

Гудак Микыта
в небі

Продовження з газети КР № 6.

Лем раз заскреготав ключ в брамі. Ангелик перхнув скоро в гору як дикій голуб. Решта ангелів з над брами тіж моментально пропала. Заскрипіли завіси и тяжка брама помалы ся отворила, а в ній став сам святий Петро – сивий, бородатий, в пікуванні шляфроку, приопасаний шовковим шнуром, а в руках тримав два великы ключы, звязаны ремнем.

Микыта схопив ся з лавкы, зняв з головы подертий каплюх, и рюк:

– Слава Ісусу!

– Навікы слава! – одрюк святий Петро. – Но вход, рабе Божий, Микыто. Виджу, жес з гушлями до неба ся выбрав. Но добрі. – Хвальте Господа на струнах и гушлях – як гварив наш старий Давид – доповів святий Петро.

На портиерні, якысий на чорно позбераний езуїта, записав Микыту до грубой книги мельдунковой, и казав му ити до неба.

Боже, як там крас, ружны приміщыня, якы диваны на підлозі и на стінах, же ани в Певексі такых не найдете.

– Йой, як чудовно, як в небі! – крикнув Микыта.

– А ты думав, жес де? – засміяв ся якысий святий, сліпий на едно око.

И так Микыта замешкав в небі. Нарешті поводило му ся барз добрі. Істи было, што лем душа запрагла, а кавіор то можна было полныма лжыцями істи. Робити не казали, лем од часу до часу, треба было змовити молитву, або одсьпівати молебен до дакотрого з більшых святих. А святих и підсвятих, было барз дуже. Микыта знав лем тых наших, и денекотрых ангелів. Мав тіж там свое приміщыня, штоси на взір гардеробы. Міг собі сидити в себе, або ити до дакотрого з небесных клубів, де ся пробы хорів одбывали, концерты рецитації, вшытко барз на высокім рівні.

По пару тыжнях, Микыті ся омерзло тото вшытко, так и не міг собі місця найти. Не хотів істи, ани кавіору, ани солодкой манны. Він бы волів кусок хліба вівсяного, або адзимкы з честком. Сидив маркотний в своїм покоїку и курил, хоц в небі было заборонено. Але и дуган ся му юж кінчыв. Аж раз, Микыта не вытримав, зняв з клинця свої гушелькы смерековы, сів собі на порозі, и зачав грати: "Я сой циган, што нич не мам". За недовгий час окружыло го полно святих и ангелів.

– Грай, Микыто, грай! – захочували.

А йому, лем того было треба. Як вріже чардаша з репертуару ПУНА, в обробці Юрія Цимборы, як потягне "Ой чорна я си, чорна" з репертуару Закарпатского державного ансамблю, в обробці М. Попенка, як заграє и заспіват "Корчмичку" з репертуару "Журавлів", в обробці Ярослава Полянського... А вшыткы навколо пляскают и притупуют. Bravo! Біс! – несло ся далеко. А Микыта грав и грав, а при тім и сьпівав.

Од того часу в небі запанувала цілком инша атмосфера. Вшыткы святи, підсвяти и ангелы повеселіли. Зберали ся в невеличкы групкы по вшыткых закамарках неба, и украдкомо переспівували зачуты од Микыты пісьні. Записували адже до нотовых зошптів. По короткім часі вшыткы сьпівали, и то не зьлі. Марія Магдалена з сестром Мартом и святом Варваром, як заспівали "Не мелем, не мелем", то праві як сестры Байко. Або такы святи, Борис и Гліб. Барз файно ім выходили "Чорні очка, як терен" и "Ой Марічко, чичирі". Потім святий князь Александер Невскій, гардым тенором одсьпівав сольо "Косив Ясь конюшину", а святий князь Володимир Великій першорядним басом затягнув "Взяв би я бандуру", а пригравав му на бандурі сам цар, Давид псалмопівец.

Так розбавлене ціле небо за причыном Микытовых сьпіванок забывало, же треба ити на всеночне чи одспівати акафіст. Небесны диригенты мали великій клопіт з пробами, бо трудно было денекотрых хористів позганяти до світлиці. Аж ся о тім дізнали одповідні небесны власти и донесли головному адміністраторови неба, святому Петрови, жебы запровадив порядок.

Петро нич нікому не повів лем ся выбрав на інспекцію неба, тайно. Но, и тото што відів и почув, не могло ся му в голові помістити. Бо лем подумайте, же святий Миколай, Антоньо и Григорий сідят собі в раю під смоковницю, и на цілий голос сьпівают "Як ся козы розіграли", а Косма и Дамян, а з нима Дмитрий Солунський на три голоса выгігают "Била мене мати". Навет така поважна свята, як Княгыня Ольга, заводит "Де сині горы, де горы Карпаты". А ту, ищы еден з архангеликів диригує цілом групом ангелів, котра ритмічно сьпіват "А калина не верба", а потім "Цілувала бым ся, аж мі слина иде". Святий Петро, аж ся за голову вхопив. А на домір всього, идут, ведучы ся під руки, святи, Асафат Кунцевич и Андрий Боболя, и верещат на ціле горло "Геца, геца коло пеца, цэле ме пободло".

– О, Ісусе Христе! – закричав громовым голосом Петро. – Чи вы подуріли? Вон одтале!

Вшытко моментально розлетіло ся и поховало по кутах перестрашене, а Петро покликав до себе, до канцелярії, Микыту и рече:

– Слухай, огрядний рабе Божий Микыто. Ты не можеш ту зостати, бо тото што през тебе ся в небі запровадило, то не до помысліня. Таж то чыста революция! Псуеш мі святих и ангелів своїма сьпіванками. Мушу тя з неба выпнати, и квіта!

Микыта підняв опущену голову и одрюк:

– Не треба, святий Петре, мя выганяти, я сой сам одтале піду.

– Як то, сам? – здивував ся Петро. А де ты хцеш ити?

– Як то, де? – гварит Микыта. – Там одкале ем пришов, на землю, на Лемковину, в Карпаты зелены.

– Як то, з неба?

– Ой з неба, святий Петре, прецін я там небо найду. Оно часом ліпше, як ваше, святий Петре. Боже, як собі вечером сяду коло кузьні, як заграм на гушлях, а молодіж ся посходит, присядут коло мене и як засьпівают, то аж ся серце тішыт, а голос несе, несе гет-гет, аж під Кычеру. Чи не ліпше, як небо?..

Святий Петро подумав хвильку, потім покывав сумно головою и тихо повів:

– Так, то правда, знам, бо ем тіж довгы рокы жыв на земли. Дозвалям ти на поворот до своей улюбленной країны. Ид з Богом и розвеселяй своей скрипком добрых люди.

– Боже вам заплач, святий и праведний мужу!

Микыта поцілував святого Петра в руку, наложыв капелюх, втиснув гушлі під пазуху и выскочыв за небесну браму, як бы му дахто зо двадцет років зняв з плечы, и погнав Молочном дорогом. Ишло ся му барз легко, бо сходил все долину, аж почув під ногами землю. Стояв на вершкы Вовчой горы близко свого села.

"Як сой засьпівам трьома голосами" – завискали Микытовы гушлі, а голос нюс ся далеко-далеко над сонныма горами.